

KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE EELHINNANG

Vaigu külas Tõnu (30101:001:0135) detailplaneeringule

22.05.2024

1. Kavandatav tegevus, selle asukoht ning seos strateegiliste planeerimisdokumentidega:

Käesolev eelhindang on antud Saaremaa vallas Vaigu külas Tõnu detailplaneeringule. Detailplaneeringu ala hõlmab Vaigu külas Tõnu (katastritunnus 30101:001:0135, maatulundusmaa 100%, pindala 11 511 m²) katastriüksust.

Planeeritav maaüksus asub kehtiva Kihelkonna Vallavolikogu 26. mai 2010. a määrusega 8 kehtestatud Kihelkonna valla kontaktvööndi üldplaneeringu (edaspidi *üldplaneering*) alal. Planeeringuala asub tervikuna ranna ehituskeelu- ja piiranguvööndis. Vastavalt üldplaneeringu maakasutusplaanile asub planeeringuala põllu- ja metsamajandusmaa juhtotstarbega alal. Detailplaneeringu eesmärgiks on ehitusõiguse määramine kahe elamu ning abihoonete ehitamiseks ning ranna ehituskeeluvööndi vähendamine.

Vastavalt „Saare maakonnaplaneering 2030+” (kehtestatud riigihalduse ministri 27.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/94) lisas 12 olevale teemaplaneeringule „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” (kehtestatud maavanema 28.04.2008 korraldusega nr 474) moodustab Saare maakonnas roheline võrgustiku Natura 2000 võrgustik, mis koosneb kaitsealadest, hoiualadest ja püsielupaikadest ning mere ranna piiranguvööndist. Lähtuvalt eeltoodust paikneb planeeringuala roheline võrgustiku alal.

Saare maakonnaplaneeringu 2030+ (kehtestatud riigihalduse ministri 27.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/94) ruumiliste väärtuste kaardi alusel asub planeeringuala rohevõrgustikus.

Rohelise võrgustiku toimimise kõige olulisem meede on võrgustiku terviklikkuse/sidususe tagamine. Selleks on roheline võrgustiku aladel Saare maakonnas maakasutuse kavandamisel järgmised tingimused: maakasutuse kavandamisel ja ehitustingimuste määramisel säilitada looduslike alade sidusus, vajadusel kavandada rohealade hõivamist leevendavad või kompenseerivad meetmed. Teede ja liinirajatiste asukohavalikul eelistada olemasolevaid trasse/koridore- teid, pinnasteid, elektriliine; õhuliinidele eelistada maakaableid.

Vastavus maakonnaplaneeringule:

Kinnistu on olnud juba ajalooliselt hoonestatud ning olemasolev hoonestus on ka merega piirnevatel naaberkinnistutel. Ala on inimõjutustega ning kasutuses ka praegu suvituspaigana. Planeeritavad hooned soovitakse rajada juba olemasolevate vanade vundamentide asukohtadele. Teed on kavandatud juba olemasolevatele pinnasteedele. Rohevõrgustiku ala ei ole lubatud piirata ning ei rajata ulukitele läbimatuid aedu ja ala säilitatakse võimalikult looduslikuna. Ulukitel on ka peale planeeringu elluviimist võimalus liikuda metsast mereni ja tagasi.

Eeltoodust tulenevalt on planeeritav tegevus üldjoontes maakonnaplaneeringule vastav.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) kohaselt tuleb detailplaneeringu koostamise käigus koostada keskkonnamõtjude strateegiline hindamine juhul, kui detailplaneeringu alusel kavandatud tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju või kui kavandatakse tegevust, mis võib üksi või koostoimes teiste tegevustega eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala. Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

Planeeringuala piirneb põhjast Jaani (katastritunnus 30101:001:0117, 100% elamumaa), läänest Veere - Vaigu-Rannaküla tee (katastritunnus 30101:001:0596, 100% transpordimaa) ja lõunast Tohtri (katastritunnus 30101:001:0134, 100% elamumaa) katastriüksustega, idast piirneb planeeringuala Tagalahega. Lähim elamu õigusega hoonestusala asub planeeringuala piirist ca 20 m kaugusel lõunas Tohtri katastriüksusel, kus asuvad ka juba valminud elamu, saun ja kuur. Naaberkatastriüksusel Jaani asub elamu ca 57 m kaugusel põhjas. Kinnistult on jalgsi juurdepääs kallasrajale ning kallasrada on kinnistu ulatuses läbitav.

Detailplaneeringuga kavandatu ei ole otseselt seotud jäätmekäitluse või veekaitsega ega Euroopa Liidu keskkonnaalaste õigusaktide ülevõtmisega. Tulenevalt tegevuse iseloomust ei oma planeerimisdokument tähtsust Euroopa Liidu keskkonnaalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisel.

Vastavalt planeerimisseaduse § 142 lg 6 tuleb üldplaneeringut muutva detailplaneeringu koostamisel anda eelhinnang ja kaaluda keskkonnamõju strateegilist hindamist (edaspidi *KSH*), Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

2. Planeeringuala kitsendused ja kommunikatsioonid

Tõnu detailplaneeringu alal ja selle vahetus läheduses rakenduvad järgnevad kitsendused:

1. Kinnistu asub ranna ehituskeeluvööndis, veekaitsevööndis ja piiranguvööndis.
2. Kinnistu lääneosas asub elektripaigaldise kaitsevöönd.
3. Planeeringualale ulatub veekogu kallasrada.
4. Kinnistust idas asub Tagamõisa hoiuala ning Tagamõisa linnu- ja loodusala.
5. Tohtri puurkaevu hooldusala kinnistute piiril kagus.

Planeeringualal asuvad kommunikatsioonid on toodud joonisel 1.

Joonis 1. Maa-ameti kitsenduste kaart (seisuga 21.05.2024)

3. Planeeringuala keskkonnatingimused

Detailplaneeringuala asub Saaremaa vallas, Vaigu külas. Kinnistule on juurdepääs avalikult kasutatavalt 3020030 Veere – Vaigu - Rannaküla teelt. Tõnu kinnistu on ehtisregistri andmetel hoonestamata. Planeeringuala paikneb nõrgalt kaitstud põhjaveega alal ja lääne poolt osaliselt kaitsmata alal. Reostatud pinnase kohta andmed puuduvad. Kinnistult on jalgsi juurdepääs kallasrajale ning kallasrada on kinnistu ulatuses läbitav. Saare maakonnaplaneering 2030+ ruumiliste väärtuste kaardi järgi asub maaüksus rohevõrgustikus. Maakonnaplaneeringu lisas “Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” seletuskirjas on öeldud, et roheline võrgustiku moodustab ka mere rand piiranguvööndi ulatuses – üldjuhul 200 m, millele korduvaüleujutusega randadel lisandub üleujutatava ala laius. Arvestades maakonna saarelisust on mere rand üks tähtsamaid koridore võrgustiku sidususe ja territoriaalse terviklikkuse tagamiseks. Mere ranna koridori sidususe tagamiseks, tuleb võimalikult sidusana säilitada seal asuvad looduskooslused ning piirata inimtegevusest lähtuvat kahjulikku mõju. Peamine sidusust ohustav tegevus on randadele ja kallastele ehitamine. Mere rannal ning jõgede ja ojade kaldal toimub ehituskeeluvööndi vähendamine eelistatult üldplaneeringu alusel. Olulisim argument ehituskeeluvööndi vähendamisel on olemasolev või ajalooline asustus. Pidades silmas, et planeeringuala on olnud ajalooliselt juba hoonestatud ja lähtudes naaberkinnistute olemasolevast hoonestusest, oleks planeeritavate elamute asukoht piirkonda sobilik ning ootuspärane. Lisaks soositakse Kihelkonna üldplaneeringu järgi külade ajaloolise struktuuri säilitamiseks ja taastamiseks elamute teket eelkõige endistele talukohtadele algses kohas. Ala on inimõjutustega ning kasutuses ka praegu suvituspaigana. Planeeritavad hooned soovitakse rajada juba olemasolevate vanade vundamentide asukohtadele. Teed on kavandatud juba olemasolevatele pinnasteedele. Rohevõrgustiku ala ei ole lubatud piirata ning ei rajata ulukitele läbimatuid aedu ja ala säilitatakse võimalikult looduslikuna. Ulukitel on ka peale planeeringu elluviimist võimalus liikuda metsast mereni ja tagasi. Eelpool toodud silmas pidades on detailplaneeringuga kavandatav tegevus üldjoontes Saare maakonnaplaneeringule 2030+ vastav.

Planeeringualal ei asu vääriselupaiku, ega muid kaitsealuseid loodusobjekte, samuti puuduvad muinsuskaitsealused objektid ning kultuurimälestised. Küll aga on Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel osaliselt Tõnu kinnistul inventeeritud loodusdirektiivi elupaigatüüpidest lood (6280*) ja hästi säilinud loometsad (9010*). Plaanitav ehitustegevus on kavandatud ainult vanade vundamentide (varede) asukohas, kuid tänapäevaste elamute mõõtmetega ning seega ei ole planeeritavad hooned täpselt vanade vundamentide piirete järgi. Planeeritavate hoonete suuruse muutus ei ole väga suur ning seega ei mõjutaks oluliselt sealsete elupaigatüüpide olukorda. Hästi säilinud loometsade asukohas ehitustegevust ei kavandata. Hoovialal säilitatakse haljastus maksimaalselt.

Planeeringuala on mere poolt sisemaa suunas tõusva reljeefiga, absoluutkõrgus jääb vahemikku 0,5-12,5 m.

Joonis 2. Vaade planeeringualale viivale pinnasteele põhja poolt. (Keti Kaljuste, 22.05.2024)

Joonis 3. Vaade läänepoolse elamu planeeritud asukohale ja olemasolevatele vundamendi varemetele. (Keti Kaljuste, 22.05.2024)

Joonis 4. Vaade olemasolevatele varedele lõuna poolt. (Keti Kaljuste, 22.05.2024)

Joonis 5. Vaade olemasolevatele varedele mere poolt. (Keti Kaljuste, 22.05.2024)

Joonis 6. Ebaseaduslik ehitis mere poolt vaadatuna. (Keti Kaljuste, 22.05.2024)

4. Planeeritud tegevusega kaasnevad mõjud

Planeeritud tegevustega kaasnevad mõjud võib jagada kaheks: ehitamisaegsed ja ehitamisjärgsed mõjud. Ehitusaegsed mõjud on lühiajalised ja lõppevad enamasti ehitustegevuse lõpetamisega. Planeeringualale ei rajata keskkonnaohtlikke või keskkonda reostavaid objekte, millest võiks lähtuda naabermaaiüksustele edasi kanduv oluline keskkonnamõju.

4.1. Mõju põhja- ja pinnaveele

Planeeringuala paikneb nõrgalt kaitstud põhjaveega alal ja lääne poolt osaliselt kaitsmata alal. Reostatud pinnase kohta andmed puuduvad tõenäoliselt see maaüksustel puudub. Kinnistule on plaanis rajada puurkaev ja reoveesüsteemid, mille rajamisel tuleb tagada nõuetekohane minimaalne vahekaugus. Arvestada tuleb keskkonnaministri 31.07.2019 määruse nr 31 "Kanaliseerimisprojekti planeerimise, ehitamise ja kasutamise nõuded ning kanalisatsiooniehitise kuja täpsustatud ulatus" § 3 p 3'ga, mille kohaselt tuleb reoveepuhasti asukohaks tuleb valida ala, mida ei ohusta üleujutused.

Mõju põhja- ja pinnaveele võib avalduda ka ehitustöödel tekkiva õnnetuse käigus kemikaalide/kütuste lekkimisel põhjavette. Oluline keskkonnamõju põhja- ja pinnaveele võib samuti avalduda maapinnale ladestatud või maetud keskkonnaohtlike jäätmete tõttu, mida planeeringu elluviimise käigus eeldatavasti oodata ei ole.

4.2. Mõju maavaradele

Maa-ameti andmetel ei paikne planeeringualal maardlaid ega kaevandamisväärseid maavarasid. Planeeringuga kavandavate tegevustega ei kaasne maa-ainese ega maavarade otsesest arvestatavat kaevandamist, kuid mõningane maavarade kasutamise vajadus tekib seoses teede ja parkimisala rajamisega kavandatava hoonestuse juurde, mis eeldab täitematerjali kasutamist. Tegevusi, mis otseselt mõjutaksid maavarade kasutamist, käesoleva detailplaneeringu raames ei kavandata. Erinevate ehitustööde käigus kooritavat pinnast saab ära kasutada krundi piires, väljaspool maaüksust maa-ainese kasutamiseks on vajalik Keskkonnaameti luba.

Joonis 7. Tõenäoliselt vana militaarrajatise (kaitsevall/kraav) paiknemine vaatega põhja suunast. (Keti Kaljuste, 22.05.2024)

4.3. Mõju pinnasele, taimestikule ja loomastikule

Peamine mõju pinnasele kaasneb hoonete, rajatiste ja sinna juurde kuuluvate tehnosüsteemide rajamisel. Ehitustegevuse käigus on oht pinnase saastumiseks territooriumil ladustatavate ja kasutatavate kemikaalidega (nt kütused). Ehitustegevuse käigus hävineb paratamatult haljastus planeeritavate hoonete ja rajatiste alusel alal ning ka vahetus naabruses võib ehitustehnika tallamise ja materjalide ladustamise tõttu kahjustuda olemasolevat alustaimestikku. Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel Tõnu kinnistul osaliselt inventeeritud loodusdirektiivi elupaigatüüpidest lood (6280*) ja hästi säilinud loometsad (9010*). Planeeritav ehitustegevus on kavandatud ainult vanade vundamentide (varede) asukohas, kuid tänapäevaste elamute mõõtmetega ning seega ei ole planeeritavad hooned täpselt vanade vundamentide piirete järgi. Planeeritavate hoonete suuruse muutus ei ole väga suur ning seega ei mõjutaks seega oluliselt sealsete elupaigatüüpide olukorda. Hästi säilinud loometsade asukohas ehitustegevust ei kavandata. Hoovialal säilitatakse haljastus maksimaalselt.

Planeeringuala paikneb maakonnaplaneeringu kohaselt roheline võrgustiku alal. Rohelise võrgustiku toimimise kõige olulisem meede on võrgustiku terviklikkuse/sidususe tagamine. Planeeringu elluviimisel ei teki piirkonda uut kompaktselt hoonestusala ja tegemist ei ole olulise ruumilise mõjuga objektidega, mis takistaks rohevõrgustiku edaspidist toimimist.

Elluviimisel tuleb säilitada seal asuvad olemasolevad looduskooslused (kõrghaljastus) maksimaalses võimalikus ulatuses. Vältida tuleks ka kõrgete piirdeaedade rajamist, mis võivad osutada metsloomade liikumisteedel takistuseks. Tegemist on ka juba ajalooliselt inimõjutustega alaga. Kinnistu on olnud ajalooliselt hoonestatud. Kunagistest hoonestest on säilinud vanad vundamendid (varemed) maaüksuse idaservas ja edelanurgas. Ajalooliste vundamentide juurde viivad hästi läbitavad pinnasteed.

Lähtuvalt eeltoodust ei ole oodata, et planeeringu elluviimine seaks ohtu rohevõrgustiku edaspidise toimimise.

4.4. Mõju välisõhu seisundile

Märkimisväärset õhusaastatuse suurenemist planeeringu elluviimisega ei kaasne. Mõningane mõju välisõhule kaasneb ehitustööde käigus eralduva heitgaaside emissiooni näol. Peamine mõju välisõhule kaasneb hoonete, rajatiste ja vajalike tehnovõrkude ehitamise etapis, kuid mis on vaid ajutise iseloomuga. Kumulatiivset mõju ei esine ning õhusaaste osas piirkonna taluvust suure tõenäosusega ei ületata. Heitmed satuvad välisõhku peamiselt lammutus- ning ehitustegevusega kaasnevast tolmust ja sisepõlemismootorite tööst. Kuna mootorsõidukite heitgaasi normid peavad vastama Keskkonnaministri 22. septembri 2004. a. määrusele nr. 122 „Mootorsõiduki heitgaasis sisalduvate saasteainete heitkoguste, suitsususe ja mürataseme piirväärtused”, ei ole heitgaasidest tingitud mõju oluline

4.5. Jäätmetekkega seonduvad mõjud

Jäätmete sorteeritud kogumine peab toimuma vastavalt jäätmeseaduses ja valla jäätmehoolduseeskirjas toodud nõuetele. Ehitustegevusel tekivad jäätmed hoonete ja rajatiste ehitamisel (ehitusmaterjali, nende pakendid, teisaldatav pinnas jms). Ehitustegevuse käigus tekkivad suuremõõtmelised ja muud ehitusjäätmed tuleb üle anda litsentseeritud käitlejale - võimalusel suunata taaskasutusse. Vajadusel on kohalikul omavalitsusel õigus nõuda jäätmete üleandmist tõendavate dokumentide esitamist. Planeeringuga kavandatav tegevus ei suurenda märkimisväärselt jäätmeteket. Jäätmete käitlemist kohapeal ei kavandata ja jäätmetekke mõju avaldub jäätmete lõppkäitleja juures. Kavandatav tegevus ei oma seega eeldatavalt jäätmetekkest tulenevat olulist negatiivset mõju keskkonnale.

4.6. Jääkreostus

Planeeritud tegevuse iseloomu silmas pidades on jääkreostuse või pinnasereostuse esinemine vähetõenäoline.

4.7. Müra, vibratsioon, valgus-, soojus- ja kiirgussaaste ja visuaalne mõju

Ehitustegevuse käigus tekib paratamatult müra ehitusmaterjalide vedamisel ja mehhanismide tööst. Niisugune mürateke kaasneb pea iga ehitusega. Ehitustööde ajal tuleb arvestada Sotsiaalministri määrusega nr. 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid”. Uue hoonestuse rajamise tagajärjel müra- ja välisõhu saastetase piirkonnas, välja arvatud ehitusaegselt, eeldatavalt märkimisväärselt ei suurene. Planeeringualal pole ette näha vibratsiooni, soojus- ja/või kiirgussaaste tekkimist.

4.8. Mõju majanduslikele ja sotsiaalsetele aspektidele

Planeeringu elluviimine avaldab pigem positiivset mõju piirkonna majanduslikele ja sotsiaalsetele näitajatele tänu elanike lisandumisele Vaigu külla.

5. Tegevusega kaasnevate avariiolekordade esinemise võimalikkus

Ehitustegevus on üks avariide ja tööõnnetuste rohkeim tegevusvaldkond. Avariid võivad esineda kõikjal, eriti töötamisel erinevate seadmete ja mehhanismidega, kuid ka kemikaalide ja kütuste käitlemisel. Transpordi puhul pole välistatud õnnetusoht liikluses. Samas, kõigi nõuete täitmisel ei tohiks tavapäraselt eelpool kirjeldatud olukordi ette tulla ning tegemist saab olla vaid hädaolukordadega. Nende juhtumise tõenäosus on väike seetõttu, et planeeritavad tööd on lühiajalised ning nõuetest kinni pidades on minimeeritud ka avariiolekordade esinemise võimalused. Ohutustehnika jälgimisel ja tehniliselt korras masinate kasutamisel on avariit tekkinud ja saasteainete levik pinnasesse või vette ning sellest olulise reostuse tekkimine ebatõenäoline.

Joonis 8. Olemasolev kaev maaiüksuse idaservas asuva endise talukoha õuealal. (Keti Kaljuste, 22.05.2024)

6. Natura 2000 võrgustiku alad ja muud kaitstavad loodusobjektid planeeringualal, kavandatava tegevuse eeldatav mõju

Natura 2000 on üleeuroopaline kaitstavate alade võrgustik, mille eesmärk on tagada haruldaste või ohustatud lindude, loomade ja taimede ning nende elupaikade ja kasvukohtade kaitse. Natura 2000 loodusalad ja linnualad on moodustatud tuginedes Euroopa Nõukogu direktiividele 92/43/EMÜ ja 79/409/EMÜ. Keskkonnamõju hindamise ja

keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse alusel on keskkonnamõju hindamine vajalik juhul kui kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada Natura võrgustiku ala.

Käesoleva detailplaneeringuga kavandatu ei hõlma tegevusi Natura 2000 võrgustiku aladel ja Tagamõisa hoiuala territooriumil. Kinnistu piirneb Tagalahega, kus jääb Tagamõisa hoiuala (KLO2000332) ning samadesse piiridesse jäävate Natura 2000 võrgustikku kuuluvate Tagamõisa loodus- ja linnuala (RAH0000620, RAH0000112) vahetusse lähedusse. Kavandatava tegevuse iseloomu silmas pidades ei ole kaitstavale alale mõjusid ette näha.

Tagamõisa hoiuala kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide – esmaste rannavallide (1210), merele avatud pankrandade (1230), eelluidete (2110), valgete luidete ehk liikuvate rannikuluidete (2120), hallide luidete ehk kinnistunud rannikuluidete (2130*), metsastunud luidete (2180), vähe- kuni keskoiteliste kalgiveeliste järvede (3140), kadastike (5130*), lubjarikkal mullal kuivade niitude (6210*), loodude (6280*), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), puisniitude (6530*), lääne-mõõkrohuga lubjarikaste madalsoode (7210*), liigirikaste madalsoode (7230), vanade loodusmetsade (9010*), vanade laialehiste metsade (9020*), puiskarjamaade (9070), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080*), II lisas märgitud liikide – soohiilaka (*Liparis loeselii*), kauni kuldkinga (*Cypripedium calceolus*) ja madala unilooga (*Sisymbrium supinum*) elupaikade kaitse, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisas nimetatud rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Linnuliigid, kelle elupaiku kaitstakse, on: hallpõsk-pütt (*Podiceps grisegena*), kümnokk-luik (*Cygnus olor*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), hallhani (*Anser anser*), piilpart (*Anas crecca*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), hahk (*Somateria mollissima*), kirjuhahk (*Polysticta stelleri*), aul (*Clangula hyemalis*), sõtkas (*Bucephala clangula*), väikekoskel (*Mergus albellus*), rohukoskel (*Mergus serrator*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), kanakull (*Accipiter gentilis*), raudkull (*Accipiter nisus*), hiireviu (*Buteo buteo*), rukkirääk (*Crex crex*), sookurg (*Grus grus*), liivatüll (*Charadrius hiaticula*), alk (*Alca torda*), krüüsel (*Cephus grylle*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*) ja punaselg-õgija (*Lanius collurio*).

6.1 Kavandatava tegevuse mõju kaitstavatele aladele

Eelpool nimetatud kaitse-eesmärgiks olevate elupaikade ja liikide pesitsusalasid planeeringualal või planeeringualaga piirneval merealal registreeritud ei ole, kuid ei saa välistada, et neid soodsatel tingimustel seal üldse ei leiduks.

Lähim kaitseala tegevusalale on ca 1,7 km kaugusele jääv Kesknõmme looduskaitseala (KLO1000236). Kesknõmme looduskaitseala kaitse on kaitsta:

- 1) metsa- ja sookoosluste elustiku mitmekesisust, kaitsealuseid liike ning laane-, salu- ja soovikumetsi ja neile metsadele iseloomuliku elustiku mitmekesisust;
- 2) elupaigatüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on rabad (7110)3, siirde- ja õõtsiksood (7140), lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga (7210*), liigirikad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0*);
- 3) kaitsealuseid taimeliike, milleks on harilik jugapuu (*Taxus baccata*), harilik luuderohi (*Hedera helix*) ja tuhkpihlakas (*Sorbus rupicola*), ning nende kasvukohti;
- 4) kaitsealuseid linnuliike, kelleks on kassikakk (*Bubo bubo*) ja kanakull (*Accipiter gentilis*), ning nende elupaiku;

5) kaitsealust samblikuliiki siredat varjusamblikku (*Chaenotheca gracilenta*) ja selle kasvukohti.

Pidades silmas planeeritava tegevuse eesmärki ja iseloomu, ei ole oodata, et käesoleva planeeringu elluviimine mõjutaks kaitse-eesmärgiks olevate linnuliikide tegevust või mõjutaks kaitstavaid elupaiku. Detailplaneeringuga ei ole kavandatud tegevusi, mis toimuksid merealal ning ei ole oodata, et ühe majapidamiste lisandumise tulemusel tõuseks piirkonnas oluliselt müra või muude häiringute tase niisuguses ulatuses, mis seal pesitsevaid või rändel olevaid linnuliike häirida.

7. Kokkuvõte ja järeldus

Tegemist on üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga, mille eesmärgiks on Tõnu katastriüksusele ehitusõiguse määramine kahe elamu ja abihoonete rajamiseks ning selleks ranna ehituskeeluvööndi vähendamine.

Planeeritava tegevusega ei kavandata keskkonnaohtlikke tegevusi ega vastavate objektide rajamist, seepärast olulisi negatiivseid mõjusid antud detailplaneeringu kehtestamisega ette näha pole. Kavandatav tegevus ei ületa eeldatavalt tegevuskoha keskkonnataluvust. Kavandataval tegevusel puudub oluline kumulatiivne mõju, see ei sea ohtu inimese tervist ja heaolu, kultuuripärandit ega vara. Detailplaneeringul puudub piiriülene mõju ja lähtuvalt kavandatava tegevuse iseloomust ning läbi viidud uuringutest ka oluline strateegiline mõju maakondliku või omavalitsuse territooriumi mastaape silmas pidades

Käesoleva detailplaneeringuga kavandatu ei hõlma tegevusi Natura 2000 võrgustiku aladel ja Tagamõisa hoiuala territooriumil. Küll aga on Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel Tõnu kinnistul osaliselt inventeeritud loodusdirektiivi elupaigatüüpidest lood (6280*) ja hästi säilinud loometsad (9010*). Pidades silmas planeeritava tegevuse eesmärki ja iseloomu, ei ole oodata, et käesoleva planeeringu elluviimine mõjutaks kaitse-eesmärgiks olevaid liike või mõjutaks oluliselt kaitstavaid elupaiku.

Eeltoodust tulenevalt on Saaremaa Vallavolikogu seisukohal, et käesoleva detailplaneeringuga kavandatav tegevuse elluviimisega ei kaasne eeldatavalt olulist negatiivset keskkonnamõju ning keskkonnamõju strateegilist hindamist ei ole põhjust algatada.

Koostaja: Ketu Kaljuste

Looduskasutuse ja -kaitse peaspetsialist